

12 Απριλίου, 1994

[ΚΟΥΡΡΗΣ, ΝΙΚΗΤΑΣ, ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ Μ. ΣΚΑΠΟΥΛΛΑΡΟΣ ΚΑΙ ΑΛΛΗ,

Εφεσεύοντες,

v.

ΕΥΣΤΑΘΙΑΣ Κ. ΣΚΑΠΟΥΛΛΑΡΟΥ,

Εφεσίβλητης.

(Πολιτική Έφεση Αρ. 8301)

5 Απαγορευτικό διάταγμα — Έκδοση διατάγματος που απαγόρευε στην εφεσίβλητη να επεμβαίνει σε τμήμα του κτήματος του εφεσεύοντα με συγκεκριμένες πράξεις, και όχι με γενικό απαγορευτικό διάταγμα, ενόψει του ότι στο συγκεκριμένο χώρο είχε ισχυριζόμενο δικαίωμα διάβασης ο σύζυγος της εφεσίβλητης σαν ιδιοκτήτης του σπιτιού τους — Κρίθηκε ότι ορθά το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν είχε εκδώσει γενικό απαγορευτικό διάταγμα, ενόψει του ότι ο σύζυγος της εφεσίβλητης δεν ήταν διάδικος στην υπόθεση και κατά συνέπεια δεν μπορούσε να αποφασισθεί η έκταση του δικαιώματος διαβάσεώς του στην απουσία του.

10 Με αγωγή του ο εφεσεύων είχε ζητήσει την έκδοση γενικού απαγορευτικού διατάγματος με το οποίο να απαγορεύεται στην εφεσίβλητη να επεμβαίνει με οποιοδήποτε τρόπο στο κτήμα του στο Παραλίμνι. Ειδικότερα, ο εφεσεύων ισχυρίστηκε ότι η εφεσίβλητη επενέβαινε σε
15 τμήμα του κτήματος του όπου σφογγάριζε και άφηνε νερά και απορρυπαντικά μέσα σ' αυτό. Στο τμήμα εκείνο του κτήματός του εφεσεύοντα, υπήρχε εγγεγραμμένο δικαίωμα διαβάσεως υπέρ του κτήματος του συζύγου της εφεσίβλητης. Υπήρχε αμφισβήτηση ως προς την έκταση δικαιώματος διάβασης και ειδικότερα αν περιλάμβανε διάβαση με αυτοκίνητο ή όχι. Ο σύζυγος της εφεσίβλητης δεν ήταν διάδικος στην αγωγή. Το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν έκανε οποιαδήποτε ευρήματα σχετικά με την έκταση του δικαιώματος διάβασης του συζύγου της εφεσίβλητης, διότι αυτό θα επηρέαζε τα δικαιώματα του συζύγου ενώ δεν ήταν διάδικος, αλλά έκρινε ότι ανεξάρτητα από το δικαίωμα διάβασης, η εφεσίβλητη δεν είχε δικαίωμα να επεμβαίνει στο κτήμα του εφεσεύοντα σφουγγαρίζοντας και αφήνοντας νερά και απορρυπαντικά μέσα
20 25 σ' αυτό και γι' αυτό εξέδωσε ειδικό απαγορευτικό διάταγμα που απαγό-

ρευε τις συγκεκριμένες πράξεις στην εφεσίβλητη.

Κατ' έφεση, ο εφεσείων ισχυρίσθηκε ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο όφειλε να είχε εκδώσει γενικό απαγορευτικό διάταγμα, που να απαγορεύει στην εφεσίβλητη να επεμβαίνει με οποιοδήποτε τρόπο στο κτήμα του εφεσείοντα.

5

Αποφασίσθηκε ότι:

Εφόσον ο σύζυγος της εφεσίβλητης, που ήταν ιδιοκτήτης του κτήματος υπέρ του οποίου υπήρχε το ισχυριζόμενο δικαίωμα διάβασης δια μέσου του κτήματος του εφεσείοντα, δεν ήταν διάδικος στην αγωγή, η έκδοση γενικού απαγορευτικού διατάγματος πιθανόν να επηρέαζε το δικαίωμα διάβασης, πράγμα που δεν ήταν επιτρεπτό να γίνει στην απουσία του συζύγου. Γι' αυτό, ορθά το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε εκδώσει ειδικό απαγορευτικό διάταγμα, που απαγόρευε μόνο τις συγκεκριμένες επεμβάσεις που ο ίδιος ο εφεσείων είχε κατονομάσει στην αγωγή του.

10

15

Η έφεση απορρίφθηκε.

Έφεση.

Έφεση από τον ενάγοντα 1 κατά του διατάγματος του Επαρχιακού Δικαστηρίου Αμμοχώστου (Σ. Νικολαΐδης, Α.Ε.Δ.) που δόθηκε στις 24 Νοεμβρίου, 1990 (Αρ. Αγωγής 277/88) με το οποίο η εναγόμενη εμποδίζεται να επεμβαίνει στο κτήμα των εναγόντων και να σφουγγαρίζει με απορρυπαντικά, νερά ή άλλα υλικά.

20

Γ.Φ.Πιττάτζης, για τον Εφεσείοντα.

Καμιά εμφάνιση, για τον Εφεσίβλητο.

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ.: Την απόφαση θα διαβάσει ο δικαστής Χρ.Αρτεμίδης.

25

ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ: Ο εφεσείων-ενάγων έχει ιδιόκτητο σπίτι στο Παφαλίμνι. Στην αγωγή ενώπιον του Επαρχιακού Δικαστηρίου Αμμοχώστου υπήρχε και δεύτερη ενάγουσα, η οποία όμως δεν εφεσιβάλλει την απόφαση. Η ενάγουσα έχει επίσης το σπίτι της στο Παφαλίμνι. Ο εφεσείων και η ενάγουσα είναι συνιδιοκτήτες κατά 1/2 ιδανικό μερίδιο σε αυτά τα ακίνητα που καλύπτονται από τους τίτλους εγγραφής 1088/5/1 και 1088/6/1 αντίστοιχα. Το σπίτι του συζύγου της εφεσίβλητης-εναγομένης είναι στα τεμάχια 1088/5/2/2 και

30

1088/6/2/1. Όπως συνήθως συμβαίνει, και κυρίως στα χωριά της Κύπρου, το κάθε σπίτι δεν έχει ξεχωριστή και απευθείας πρόσβαση σε κύριο δρόμο. Σ' αυτές τις περιπτώσεις η πρόσβαση γίνεται μέσω ομόρων κτημάτων με την ύπαρξη, ή απόκτηση, δικαιώματος διαβάσεως. Ο σύζυγος της εφεσίβλητης έχει τέτοιο δικαίωμα διάβασης προς το σπίτι του, που είναι μάλιστα εγγεγραμμένο στον τίτλο του. Οι ακίνητες ιδιοκτησίες των διαδίκων, το μέρος του κτήματος επί του οποίου κρίσταται το δικαίωμα διάβασης του συζύγου της εφεσίβλητης και αυτό στο οποίο γίνεται η ισχυριζόμενη παράνομη επέμβαση της τελευταίας, και που ανήκει στην ιδιοκτησία του εφεσείου, σημειώνονται στο σχεδιάγραμμα που κατατέθηκε στο πρωτόδικο Δικαστήριο από τον κτηματολογικό λειτουργό.

Στην έκθεση απαιτήσεως αναφέρεται πως, στις αρχές Απριλίου 1988 η εφεσίβλητη άρχισε να επεμβαίνει αυθαίρετα και τακτικά στο κτήμα του εφεσείου. Η επέμβαση συνίστατο στην απομάκρυνση των σκυβαλοδοχείων που τοποθετούσε ο εφεσείου σε συγκεκριμένο σημείο της αυλής του. Στην ακρόαση προβλήθηκε ο πρόσθετος ισχυρισμός πως η εφεσίβλητη παρενοχλούσε τον εφεσείου με το σφουγγάρισμα της διάβασης, όπου λίμναζαν τα απόνερα και απορριπτικά.

Στην αγωγή τους ο εφεσείου και η ενάγουσα ζητούσαν διάταγμα του δικαστηρίου υποχρεώνον την εφεσίβλητη να μην επεμβαίνει με οποιοδήποτε τρόπο στην ακίνητη ιδιοκτησία τους. Να αναφέρουμε σ' αυτό το σημείο πως οι ενέργειες της εφεσίβλητης, που συνιστούσαν την παράνομη επέμβαση, αφορούσαν στο χώρο, σημειωμένο με μπλε και πράσινες ραβδώσεις στο τεκμήριο - σχεδιάγραμμα, που αδιαμφισβήτητα περιλαμβάνεται στον τίτλο ιδιοκτησίας του εφεσείου. Η εφεσίβλητη ισχυρίστηκε όμως πως από το χώρο αυτό ο σύζυγος της έχει δικαίωμα διάβασης με αυτοκίνητο στο σπίτι τους, κάτι που ο σύζυγος της ενάγουσας, και αδελφός του συζύγου της εφεσίβλητης, δεν αμφισβήτησε. Το δικαίωμα αυτό, μολοντί δεν είναι εγγεγραμμένο, κρίσταται κατ' ισχυρισμόν δυνάμει συμφωνίας.

Το πρωτόδικο Δικαστήριο άφησε ανοικτό στην απόφαση του, και πολύ ορθά κατά τη γνώμη μας, το ζήτημα αν υπάρχει το πιο πάνω δικαίωμα διάβασης του συζύγου της εφεσίβλητης. Και αυτό γιατί ο σύζυγος της δεν ήταν διάδικος στην υπόθεση και το ισχυριζόμενο δικαίωμα δεν ήταν επίμαχο στην αντιδικία. Το πρωτόδικο Δικαστήριο ικανοποιήθηκε όμως από την προσαχθείσα μαρτυρία πως, έστω και αν ο σύζυγος της εναγομένης είχε αυτό το δικαίωμα, η τελευταία, με τις πράξεις της δεν έκανε χρήση του δικαιώματος αυτού, αλλά παράνομα επενέβαινε στο κτήμα του εφεσείου και της

ενάγουσας. Δεν μπορούσε, δηλαδή, να χρησιμοποιεί το δικαίωμα για άλλο σκοπό, παρά μόνο ως διάβαση. Αυτή όμως έριχνε νερά και απορυπαντικά για να σφουγγαρίζει, προκαλώντας έτσι οχληρία στον εφεσείοντα και την ενάγουσα. Κατά συνέπεια το Δικαστήριο εξέδωσε ειδικό διάταγμα με το οποίο εμποδίζεται η εφεσίβλητη να επεμβαίνει στο κτήμα του εφεσείοντος και ενάγουσας και να σφουγγαρίζει με απορυπαντικά, νερά ή άλλα υλικά. 5

Η υπόθεση συζητήθηκε ενώπιον μας στην απουσία της εφεσίβλητης, η οποία μολονότι έλαβε έγγραφη ειδοποίηση της ακρόασης της έφεσης δεν εμφανίστηκε στο Δικαστήριο. Το παράπονο του δικηγόρου του εφεσείοντος εναντίον της πρωτόδικης απόφασης είναι γιατί το Δικαστήριο δεν εξέδωσε γενικό και συνεχές διάταγμα που να απαγορεύει στην εφεσίβλητη να επεμβαίνει στο κτήμα του εφεσείοντος. Αντί αυτού το Δικαστήριο περιόρισε και καθόρισε το απαγορευτικό διάταγμα σε ό,τι αφορά μόνο τις πράξεις της εφεσίβλητης, που καθορίζονται σ' αυτό, και αναφέρουμε πιο πάνω. 10 15

Δεν συμφωνούμε με την εισήγηση του δικηγόρου του εφεσείοντος. Η γνώμη μας είναι πως η απόφαση του Δικαστηρίου είναι απόλυτα ορθή. Το Δικαστήριο δεν μπορούσε να εκδώσει γενικό διάταγμα εναντίον της εφεσίβλητης, με το οποίο να απαγορεύεται ουσιαστικά η χρήση του χώρου διάβασης που έχει ο άντρας της, σύμφωνα με τον ισχυρισμό της, και μη αμφισβήτηση του συζύγου της ενάγουσας 2. Αν έκαμνε κάτι τέτοιο το Δικαστήριο θα επενέβαινε σε πιθανά δικαιώματα τρίτου, του συζύγου δηλαδή της εφεσίβλητης, ο οποίος δεν ήταν διάδικος στην κρινόμενη υπόθεση και το δικαίωμα του δεν ήταν αντικείμενο σ' αυτή. Το Δικαστήριο ορθά ενήργησε και περιόρισε το διάταγμα προς την εφεσίβλητη στις συγκεκριμένες πράξεις. Εξάλλου και ο ίδιος ο εφεσείων υποστήριξε στο Δικαστήριο πως αυτές αποτελούσαν την παράνομη επέμβαση στην ακίνητη ιδιοκτησία του. 20 25 30

Η έφεση απορρίπτεται.